

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, desetega in dvajsetega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštnino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/1. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

List za državne nameščence in upokojence.

Upokojenci in uradniški pokojninski sklad.

Ker prejema uredništvo navzlic mnogim člankom in pojasnilom, katere je objavil naš list glede upokojencev, njihovih osebnih in rodbinskih pokojnin in stališča napram novo osnovanemu uradniškemu pokojninskemu skladu, še vedno od posameznih naročnikov številna vprašanja glede tega, smatramo za potrebno, da v kratkem ponovimo glavne določbe novega uradniškega zakona glede dolžnosti plačevanja vlog v uradniški pokojninski sklad.

Po novem uradniškem zakonu morajo vsi državni uslužbenci, za katere ta zakon velja, vlagati od plače in položajne doklade, oz. pokojnine (ne pa od osebne in rodbinske draginje, doklade) v pokojninski sklad neglede na to, če so oženjeni ali ne, moški in ženske, aktivni in po zakonu iz l. 1923. oz. kasneje upokojeni nameščenci. Pravico do rodbinske pokojnine dobi vlagatelj po petih letih vlaganja v sklad, če je kot vlagatelj umrl. Rodbinsko pokojnino dobi za ženo in zaksanske ali pozakonjene otroke.

Upokojenci, ki prejema prejeme po prejšnjem uradniškem zakonu od 31. marca 1923., morajo od 1. aprila 1931. plačevati, prav tako kot aktivni uslužbenci 5% vloge v pokojninski sklad. Kot osnova za vplačevanje vlog se smatrajo tisti njihovi zadnji aktivni prejemki, od katerih se jim je svojčas odmerila osebna pokojnina. Po zakonu se smatra, da so vplačevali v sklad vlogo za vso dobo, katera jim je bila za določitev osebne pokojnine priznana. Ti upokojenci smejo (morejo) prostovoljno za nazaj vplačati tudi vlogo za ves čas od svoje upokojitve do 1. aprila 1931., s čimer pridobe za odmero rodbinske pokojnine toliko let več, za kolikor naknadno vplačajo vlogo. Vendar ta ugodnost za vse tiste, ki so bili upokojeni s polnimi službenimi leti nima praktične vrednosti.

Staroupokojenci to so tisti državni uslužbenci, ki so bili upokojeni po zakonih, kateri so veljali pred uradniškim zakonom iz leta 1923., niso dolžni plačevati nobenih vlog v pokojninski sklad. Pač pa smejo, če žele, prostovoljno od 1. aprila 1931. dalje vplačevati vlogo v ta sklad, prav tako pa smejo za nazaj vplačevati vlogo za vsa leta od svoje upokojitve do navedenega datuma. Vsa ta doba se jim priračuna za določitev odstotkov rodbinske pokojnine, kot predlaga za določitev vlog, katere morajo plačati v sklad, se pa smatrajo prejemki, ki so svojčas tvorili podlago za odmero njihove osebne pokojnine.

Rodbinsko pokojnino prejema po novem zakonu državni uslužbenci, dokler se vnovič ne omože, sinovi do polnoletnosti (izjemoma do 23. leta, če se šolajo, in neomejeno, dokler so telesno ali duševno nesposobni za pridobivanje, seveda če nimajo lastnih dohodkov), hčere pa dokler se ne omože. Če pa omožene hčere, ki so z možitvijo izgubile rodbinsko pokojnino, ovdove, pridobe iznova pravico do rodbinske pokojnine po očetu, toda samo če nimajo rodbinske pokojnine po umrlem možu, niti drugih dohodkov.

Rodbinske državni uslužbencev, katerim je bila rodbinska pokojnina odmerjena pred 1. aprilom 1931., obdrže pokojnino v dotedanji višini.

Poročilo

o občnem zboru Društva drž. upokojencev in upokojenk v Ljubljani.

Na praznik sv. Petra in Pavla, dne 29. junija 1931. se je vršil v hotelu Unionu v Ljubljani občni zbor društva drž. upokojencev in upokojenk.

Ob 10. uri odpravi predsednik g. davčni nadupravitelj M. Lilleg občni zbor, konstatira, da je približno 200 članov navzočih, pozdravi zborovalec in imenuje zapisnikarjem odbornika inspektorja fin. kontr. g. Arka Predlaga, naj se pošlje vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju in g. ministrskemu predsedniku generalu Živkoviću z naslednjo vsebino:

1. Nj. Vel. kralju Aleksandru I. v Beogradu. Na svojem rednem občnem zboru zbrani upokojenci in upokojenke v Ljubljani najvdaneje pozdravljajo svojega kralja s prošnjo, da blagovolji sprejeti njihovo izjavo neomejene zvestobe in najglobejše vdanosti. Živel naš junaški kralj!

2. G. ministrskemu predsedniku v Beogradu. S svoje redne glavne skupščine pozdravljajo zbrani državni upokojenci in upokojenke v Ljubljani Vas kot prvega in najmerodajnejšega svetovalca Nj. Vel. kralja, kakor tudi vse ostale ministre. Usojamo si Vas, kakor ministrski svet, najnujnejše prositi, da napravite konec Vam predobro znani bedi upokojencev, predvsem staroupokojencev.

Predlog je bil z navdušenjem in ovacijami Nj. Vel. kralju sprejet.

Nato preide predsednik na dnevni red in prosi tajnika za poročilo o minulem upravnem letu.

Ravnatelj zemljiške knjige g. Anton Špendè poda nato izčrpno tajniško poročilo o vsem delovanju društva od pričetka do tega občnega zbora. Temeljito poročilo objavimo v prihodnji številki v celoti.

Med čitanjem tajnikovega poročila padajo posamezni medklici,

Glede predlogov tajnika o razdelitvi, oziroma uporabi društvene imovine ob morebitni likvidaciji društva in sploh o tajnikovem poročilu odpravi predsednik debato. Vsebinska obeh predlogov bo objavljena prihodnjič skupno s tajniškovim poročilom.

Dvorni svetnik g. Rustja predlaga, naj bi se društvo obrnilo na OUZD zaradi popusta v kopališču v Laškem in priporoča društvu, da naj tudi vnaprej ukrene vse potrebno za pomnožitev članstva. Tajnik opozarja, da je bil že osebno pri ravnateljstvu OUZD glede znižanja cen in da se bo to še izpopolnilo z nadaljnjimi intervencijami.

G. prof. Vadnjak kritizira v daljšem govoru preveliki optimizem, ki je prihajal iz vrst odbora, predvsem iz ust predsednika. Predsednik odgovarja na ta izvajanja in kritiko, ker smatra, da so te besede izključno naperjene proti njemu. Smatral je za dolžnost, da je utise in zagotovila, ki jih je dobival osebno v Beogradu pri intervencijah oziroma deputacijah ali tudi pismeno, razodeval bodisi odboru ali tudi posameznim upokojencem, ki so vsi nestrpnost čakali na izboljšanje svojega materialnega položaja.

Gimnazijski ravnatelj g. dr. Lovro Požar razpravlja kako težko je življenje staroupokojencev, ki so bili več kot pol svojega življenja v javni službi v ti ali drugi stroki, žrtvovali vse svoje fizične in duševne moči narodu in javnosti, vestno vršili službo, a morajo zdaj na stara leta stradati in hoditi v oguljenih oblekah.

G. prof. Vadnjak predlaga, naj se k redakciji te spomenice pritegne g. dr. Požar. Predsednik dá ta predloga na glasovanje in sta bila soglasno sprejeta. Nato opozori predsednik na oba predloga tajnika glede predložitve prošnje na resortna ministrstva za obstoj društva v smislu § 345. novega uradniškega zakona in glede razpolaganja imovine za primer likvidacije društva, namreč, da se gotovina naloži kot ustanova za revne vdove in sirote, tako da je društvo v slučaju likvidacije v novem uradniškem zakonu določenem terminu, brez imovine. Oba predloga je občni zbor soglasno sprejel. Občni zbor je tudi mnenja, da § 76. novega uradniškega zakona ne tangira državnih upokojencev, temveč le aktivne uslužbence.

Nato predlaga predsednik, naj se sprejme sledeča resolucija:

»Na svojem rednem občnem zboru so navzoči mnogobrojni člani društva sklenili predložiti merodajnim faktorjem sledečo resolucijo:

1. Prosimo, naj bi se vsi upokojenci in upokojenke prevedli na nove prejemke aktivnih državnih uslužbencev, kakor so to storile že vse moderne države. Tako izenačenje je bilo predvideno že v osnutku uradniškega zakona z dne 31. julija 1923., a je bilo žal v zadnjem momentu v narodni skupščini iz nezanih vzrokov in brez utemeljitve črtano.

2. Precejšnje število državnih upokojencev dobiva še vedno kronsko pokojnino. Prosimo, naj se te pokojnine prevedejo takoj z ozirom na zakon iz leta 1927. brez nadaljnjih formalnosti na podlagi uradnih podatkov.

3. Prosimo, naj bodo vsi upokojenci brez ozira na starost, če tudi opravljajo svobodne profesije, deležni draginjskih doklad, ki nadomeščajo le nezadostne pokojnine.

4. Prosimo, naj se vsem državnim uslužbencem, kadar stopajo v pokoj, z upokojitvenim odlokom odmerijo in nakažejo tudi pokojninski prejemki, kakor je to že davno običajno v vseh modernih državah.

5. Naj se vsem upokojencem, ki ne želijo biti člani nabavljajnih združenj, ustavi odtegljaji za kreditne in stanovanjske zadruge, oziroma naj se jim že odtegnjeni zneski povrnejo.

6. Državni upokojenci in upokojenke naj uživajo na državnih železnicah in parobrodih iste ugodnosti, kakor aktivni uslužbenci.

7. Ker se na podlagi novega uradniškega zakona tudi upokojencem, upokojenim s prejemki po zakonu iz leta 1923. odteguje 5% prispevek za pokojninski sklad, ne da bi se njih prejemki zvišali, kakor aktivnim uslužbencem, prosimo, naj bi se ti odtegljaji ukini dotlej, dokler ne bodo prejemki upokojencev zenačeni s prejemki aktivnih uslužbencev.

Namesto zaradi boleznin odsotnega društvenega blagajnika, davčnega nadupravitelja g. Riharda Debelaka, ki je bil pravkar operiran na kliniki v Zagrebu, prečita tajnik še blagajnikovo poročilo, po katerem znaša čista društvena imovina konec leta 1930. 16.266,69 Din.

Pregledovalec računov, g. davčni oficijal Wrinskele poroča, da sta računski pregledovalca pregledala vse računse in blagajniške knjige, prekontrolirala priloge in našla vse v redu. Predlaga razrešnico odboru. Predsednik da predlog na glasovanje, ki se soglasno sprejme.

K peti točki dnevnega reda: »Sklepanje o stališču društva napram določbam §§ 76. in 345. novega uradniškega zakona« omenja predsednik, da je današnji občni zbor s tem, da je sprejel v tajniškem poročilu omenjena dva predloga, itak že sklepal o tem stališču, torej da je občni zbor mnenja, da § 76. sploh na tangira našega društva.

G. prof. Vadnjak predlaga, naj se danji odbor pripravi do izrednega občnega zbora, če bi obstoj našega društva v dosedanjem obsegu ne bil dovoljen, nova društvena pravila, oziroma naj sedanja primerno preduragati. Predlog se soglasno sprejme.

Poštni nadsvetnik g. dr. Verbnjak iz Maribora prečita spomenico, ki jo je predložila mariborska podružnica na vlado glede obstoja društva državnih upokojencev. Društveni tajnik omenja, da je društvo to itak že samo storilo. To vlogo, oziroma spomenico objavimo prihodnjič obenem s tajniškim poročilom. Tajnik vpraša ali naj društvo do rešitve prošnje glede obstoja nadalje deluje, predvsem glede pobiranja članarine. Po splošni debati se sklone, naj odbor nadalje dela, kolikor bo to potrebno.

Ker se nihče več ne oglasi k besedi zaključni predsednik ob 12. uri občni zbor s pristavkom, da je bil vedno optimist in da to ostane še naprej in prosi, naj bodo tudi člani kolikor toliko optimisti, ker drugače moramo obupati. Predsednikovim izvajanjem je sledilo obče odobravanje.

Znižanje in obdavčenje prejemkov avstrijskih državnih uslužbencev.

Avstrijska vlada je predložila parlamentu dvoje važnih zakonskih predlogov, ki se tičejo državnega uslužbenstva. To je zakon o zmanjšanju prejemkov in zakon o uvedbi uslužbenškega davka.

Po prvem zakonskem predlogu o znižanju prejemkov naj bi se vsem avstrijskim zveznim nameščencem in upokojencem od 1. julija 1931. dalje znižali prejemki za 5%. Znižali naj bi se vsi prejemki, nagrade in doklade, odškodnine, tanijske, premije in slične pristojbine. Zmanjšale se pa ne bi družinske doklade, izredna in stanarinska pripomoč. Isto velja tudi za upokojence. Znižanje naj bi se izvršilo od kosmatih prejemkov. Na vsak način pa mora ostati uslužbencu vsaj čisti 170 šilingov (približno 1350 Din) na mesec. Zakon naj bi veljal tudi za vse aktivne in upokojene uslužbence državnih železnic, prav tako pa tudi za prejemke narodnih poslancev in deželnih odbornikov.

Uslužbeni davek (plačarina) naj bi se pa uvedel v obliki novele k zakonu o osebnih davkih iz leta 1924. Po tem zakonu naj bi plačeval davek vsakdo, ki prejema prejemke za svoje delo ali pa pokojnino, če so ti prejemki podvrženi dohodnini. Pogoj za davčno obveznost je, da je službeno razmerje časovno neomejeno ali sklenjeno najmanj na 20 let, in ga ni mogoče enostranski po prosti volji delodajalca prekiniti, temveč le na podlagi zakonitih ali pa pogodbeno ustanovljenih določb. Dalje so obdavčene pokojnine, če pripada delojemalcu pravica do neomejeno tekoče pokojnine, bodisi po enostranski odločbi delodajalca, ali pa na podlagi dogovora z njim. Temu davku so zavezani tudi vsi tisti delojemalci, za katere veljajo posebni stalni vnaprej določeni splošni predpisi o službi, kakor na primer službene pragmatike, statuti in slično, po katerih jim pripada pokojnina. Prav tako naj bi bili brez drugega ob-

davčni sploh vsi službeni prejemki, ki znašajo nad 12.000 šilingov na leto (nad 8000 Din na mesec).

Oproščeni naj bodo plačarine uslužbenci, ki ne prejemajo več kot 2400 šilingov na leto. Ta znesek se pri večjem številu družinskih članov sme zvišati do 3600 šilingov (2400 Din na mesec).

Plačarina naj znaša do 4800 šilingov na leto 1-1 odstotka, od 4800 do 14.400 šilingov 1-65 odstotka, do 19.200 šilingov 2%, do 24.000 šilingov 3%, do 30.000 šilingov 4%, preko 50.000 šilingov pa 5 odstotkov osnove.

Plačarino morajo odtegovati in odvajati delodajalci, prav tako tudi država in državna podjetja ob izplačilu prejemkov.

Zanimiva je določba, da naj bi prevalitev plačarine na delodajalca ne bila dopustna. Zakonski osnutek ugotavlja, da plačarina ne spada k tistim

bremenom in davščinam, katere je delodajalec že postoječimi službenimi ali delovnimi pogodbami prevzel in dolžan nositi, kakor tudi te obveznosti v bodoče sploh ne more prevzeti. Pogodbe, sklenjene zoper to načelo, so pravno neveljavne in neizvršljive. Če bi se ugotovilo, da se je ta predpis prekršil, se bo plačarina pobrala od delodajalca, povrh pa za kazni še od delojemalca. — S to določbo hoče avstrijska vlada prepričati, da bi se to novo davčno breme, ki naj zadene uslužbenca, prevzelo na delodajalce, s čimer namen — zmanjšati prejemke uslužbenca — ne bi bil dosežen.

Stanovska dolžnost vsakega zavrednega državnega uslužbenca, brez razlike stroke in položaja, je, da podpira svoje glasilo. Zato naročajte, širite, podpirajte in priporočajte »Naš Glas«!

Ivan Perdan nasl., Ljubljana

Veletrgovina kolonijalnega in špecerijskega blaga.

Najnižje dnevne cene! Postrežba točna in solidna.

Finančni svetnik Ivan Ditz:

Iz trošarinske prakse.

Vinski mošt s stališča trošarinskih predpisov.

Trošarinski predpisi so vsled čestih sprememb trošarinskega zakona in pravilnika, številnih ministrskih naredb, ki imajo na podlagi člena 68. trošarinskega zakona obvezno moč, in zaradi izoblikovanja posameznih predpisov potom praktičnega izvajanja, tako zamotana in težko dostopna pravna materija, da povzroča pravilna uporaba teh predpisov celo izkušnemu strokovnjaku težave, kaj šele lajku, ki je navadno navezan zgolj na netočne informacije, katere dobiva od nestrokovnjakov, tako da ni pravilno poučen niti o svojih dolžnostih, niti o svojih pravicah, oziroma ugodnostih, katere mu nudi zakon.

To velja v splošnem, nikjer pa ne vlada toliko nejasnosti, kakor glede predpisov o trošarini na vino, oziroma da konkretiziramo predmet te razprave: glede prometa z vinskim moštom. Naslednje vrstice imajo namen, da informirajo javnost in posebno interesente o najvažnejših zadevnih predpisih in jim omogočijo, da se poslužujejo ugodnosti, katere jim nudijo glede vinskega mošta trošarinski predpisi. Upamo, da bomo ustregli s tem tako našemu vinogradniku, ki preživlja prav zdaj težke čase, kakor tudi prizadetim konzumentom.

Da bodo naslednja izvajanja lažje razumljiva, treba predvsem pojasniti, kako se je postopalo doslej, kar se tiče trošarine, z vinskim moštom.

V smislu člena 103., točka 2. trošarinskega pravilnika se vinski mošt ne smatra za vino in ni zavezan plačilu trošarine dotlej, dokler ne mine vretje, najdlje pa do 20. novembra. Da postane vinski mošt trošarinski predmet je odvisno tedaj od dvoje činjenic, namreč: 1. od končanega vretja in 2. od časovne omejitve do 20. novembra. Temu primerna je bila tudi dosedanja praksa: na končano vretje kot moment zapadlosti trošarine se ni pola-

galo tolike važnosti, ker konstatacija, kdaj je smatrati vretje za končano, ni tako enostavna, ampak zahteva precej praktične in tudi teoretične izkušnje, pač pa se je upošteval strogo časovni moment, to je 20. november ter se je pobirala po 20. novembru trošarina na vse vino, ki je bilo vkleteno kot vinski mošt ne glede na to, če je bilo vretje končano ali ne. Skratka: po 20. novembru s stališča trošarinskih predpisov vinski mošt sploh ni več eksistiral in to brez razlike, če je bil vinski mošt nabavljen od privatne osebe ali od trgovca z alkoholnimi pijačami, odnosno od točilca takih pijač. Takšno je bilo torej dosedanje praktično izvajanje predpisov o trošarini na vino in je ta praksa po našem naziranju tudi v skladu z zakonom.

Na kakšnem stališču pa stoji v tem pogledu finančno ministrstvo?

Po naziranju fin. ministrstva, ki je, kakor že omenjeno, za finančno upravo obvezno, ostane vinski mošt, ki je bil nabavljen od zasebnikov za lastno porabo, torej ne od trgovcev z alkoholnimi pijačami in ne od točilcev takih pijač, s stališča troš. predpisov vinski mošt tudi po končanem vretju, oziroma po 20. novembru. To se pravi z drugimi besedami: vinski mošt nabavljen od zasebnikov za lastno porabo, sploh ne postane trošarinski predmet in se na njega torej ne pobira državna trošarina tudi tedaj ne, ko je že postal vin. Isto velja tudi za vinski mošt, ki si ga izprešajo zasebniki iz nabavljenega grozdja za lastno porabo sami.

V bodoče si bo torej vsak zasebnik lahko nabavljal vino za lastno porabo državne trošarine prosto na ta način, da si bo nabavljal ali grozdje in si sam izprešal vino, ali pa si bo nabavljal vinski mošt.

Po našem naziranju tako tolmačenje določil člena 103. troš. pravilnika ne od-

govarja duhu zakona, ampak je smatrati to skrajno širokogrudno razlago zakona zgolj na koncesijo vinogradništvu, ki se nahaja trenutno v težki krizi, ker je prodaja vinskega pridelka po primernih cenah otežkočena. Kalkulacija je pač ta: s tem, da ostane kot vinski mošt kupljeno vino državne trošarine prosto, je pričakovati, da se bodo zasebniki, ki uporabljajo stalno vino v svojem gospodinjstvu, poslužili te ugodnosti takoj ob trgatvi in se bodo na ta način zaloge vinskih producentov hitreje izpraznile, kar bo brezdvomno vplivalo tudi na ceno vina. Pogrešno pa je pri tem, da količina vinskega mošta ni omejena, ampak si more nabavljati vsakdo za lastno potrebo neomejene količine vinskega mošta, kar bo imeo lahko za posledico, da bodo nastali tudi tam, kjer to dosedaj ni bilo tako lahko mogoče, namreč tudi v nevinorodnih krajih, začetni vinotoči. Pa tudi s socialnega stališča bi se moglo ti oprostiti od državne trošarine ugovarjati, ker kupujejo vino za domačo potrebo običajno samo boljše situirani sloji, dočim bo morala kupovati velika masa gospodarsko šibkih slojev z vsem trošarinami obremenjeno vino v točilnicah. S tem se pa povrnemo spet na stanje, ki je vladalo v tem pogledu pred prevratom.

Na opisani način se torej izogne v bodoče lahko vsak zasebnik plačilu državne trošarine na vino. Res je sicer, da državna trošarina, ki znaša 0-50 Din od 1 litra vina, ne igra tolike vloge, ker je vino obremenjeno v naši banovini tudi še z banovinsko trošarino, ki znaša 1 Din na 1 liter in v večini občin tudi še z občinsko trošarino, ki je v posameznih občinah različna. Brez dvoma bo pa prišel že ta prihranek na državni trošarini marsikomu prav.

Kako je z vinskim moštom glede na banovinsko in občinsko trošarino?

Tu treba predvsem omeniti, da po pravilniku o banovinskih davščinah za kritje izdatkov banovinskega proračuna dravske banovine za leto 1931/32. vinski mošt ni več predmet banovinske trošarine. Dalje treba opozoriti na ugodnosti, ki jih določa § 32. tega pravilnika glede zbirčnega in mašnega vina, na katero se banovinska trošarina sploh ne pobira. Prav tako tudi glede prevžitkarskega vina, in glede vina, ki ga vinogradniki v srezih Ptuj, Ljutomer in Murska Sobota dajo v zameno za druge pridelke, katero sme banska uprava oprostiti od banovinske trošarine.

Če primerjamo pravkar omenjena določila § 32. cit. pravilnika s prejšnjimi izvajanja o vinskem moštu, pridemo do naslednjih zaključkov: v bodoče bo zbirčno vino, ki ga prejemajo duhovniki že kot vinski mošt, prosto državne in banovinske trošarine. Isto bo z mašnim in prevžitkarskim vinom, ki se je nabavilo še kot vinski mošt.

Kar se tiče ugodnosti, ki jih uživa vino, katero zamenjajo vinogradniki v srezih Ptuj, Ljutomer in Murska Sobota za druge pridelke, ima ta ugodnost namen, da olajša zameno vina za živila v omenjenih srezih, ki imajo v nekaterih delih vina v izobilju, dočim drugih pridelkov občutno primanjkuje, vsled česar se je pojavila zaradi nizkih cen vina in splošne stagnacije vinske kupčije že kar nevarnost lakote, na primer v Halozah. V bodoče bodo torej vinogradniki v teh srezih lahko zamenjali vino za živila ne da bi se na tako vino pobirala banovinska trošarina in če se bo zamenjal vinski mošt, se tudi ne bo pobirala državna trošarina. Pobirala se bo torej kvečjemu občinska trošarina.

Ker se pobira tako državna kakor tudi banovinska trošarina na vino, ki ga odda vinogradnik, pri prejemniku vina in v § 32. cit. pravilnika ni določeno, da se mora vršiti zamenjava vina za druge pridelke med vinogradniki in poljedelci navedenih srezov, je samo potrebno, da prebiva in ima svoj vinograd v enem omenjenih treh srezov vinogradnik, do čim prebiva prejemnik vina, ki zamenja pridelke za vino, lahko kjerkoli v dravski banovini. Na ta način bo na primer lahko zamenjal kmet v kranskem srezu, kateremu primanjkuje pijače, ki ima pa obilo drugih pridelkov, del teh pridelkov za vino, pridelano v srezih Ptuj, Ljutomer in Murska Sobota in bo to vino prosto banovinske trošarine in če se je zamenjal vinski mošt, tudi državne trošarine.

Kako je postopati pri nabavi vinskega mošta?

Tu sta merodajni točki 12. in 23. člena 103. troš. pravilnika, ki določata, da je promet z vinskim moštom, ki sicer ni zavezan plačilu državne trošarine, pod kontrolo in da mora vsako količino čez 25 litrov vinskega mošta spremljati izkaznica, ki jo izstavlja (v dvojniku) običajno finančna kontrola, v nekaterih krajih pa, kjer ni nastanjena finančna kontrola, občinski načelnik. To izkaznico mora prejemniku vinskega mošta izročiti vinogradnik, ki oddaja vinski mošt ter mora spremljati ta izkaznica vinski mošt do prihoda v namembni kraj.

Ko dosepe vinski mošt v namembni kraj, ga prijavi najemnik z izkaznico pri oddelku finančne kontrole, ki je pristojen za namembni kraj in plača občinsko trošarino — če se občinska trošarina na vinski mošt v dotični občini sploh pobira pri oddelku fin. kontrole, ki sprejme prijavo. Če pa pobiranje občinske trošarine ni poverjeno fin. kontroli, ampak pobira občina sama obč. trošarino na vino in vinski mošt, jo je plačati pri občini. Državna trošarina se na vinski mošt ne pobira in prav tako ne banovinska trošarina.

S tem je dotični prejemnik vinskega mošta svoji dolžnosti za enkrat zadostil ter nima nobenih nadaljnjih obveznosti do končanega vretja, odnosno v splošnem do 20. novembra.

Kako je pa po 20. novembru?

Kakor že omenjeno, postane vinski mošt po končanem vretju, oziroma najkasneje po 20. novembru vino. Ta činjenica nima glede državne trošarine na vino, ki se je nabavilo še kot vinski mošt, nobenega vpliva, ker se državna trošarina na tako vino ne pobira. Drugače pa je glede banovinske in občinske trošarine.

Izvemši zbirčno, mašno in prevžitkarsko vino in vino, ki se je nabavilo v zamenu za živila iz srezov Ptuj, Ljutomer in Murska Sobota, ki je sploh oproščeno od banovinske trošarine, se bo pobirala na ostalo vino po 20. novembru banovinska trošarina. Prav tako tudi občinska trošarina, če se ni pobrala že od vinskega mošta, oziroma če je od vinskega mošta nižja kakor od vina. V slednjem slučaju se bo pobrala samo razlika na občinski trošarini.

Pa bo menda kdo ugovarjal, češ kar velja za državno trošarino mora veljati tudi za banovinsko in občinsko trošarino in mora ostati tedaj vino, ki se je nabavilo še kot vinski mošt, oproščeno od banovinske in občinske trošarine tudi tedaj, ko je postal vinski mošt vino.

To naziranje pa ni utemeljeno v zakonu. V smislu členov 75. in 79. troš. zakona sta namreč banovinska in občinska trošarina samostojni trošarini, ki se pobirata nezavisno od državne trošarine, tedaj ne več v obliki doklad ali naklad na

V. G. Calderon:

Bratje iz pragozda.

Povest iz peruanskih gozdov.

V pragozdu človeka, ki se je pokazal moža, nikar ne izprašuj, če se ni morda sprl s pravico v svoji domovini, če se ni morda čisto brez sleherne udobnosti, z verigami na nogah, pripeljal v novi del sveta, da bi v Guyani kamenje tolkel, odkoder je nekega dne pobegnil v goščave ob Amazonki.

V vseh kočljivih položajih — če je bilo treba med točo zastrupljenih indijanskih puščic prebrsti reko, ali pa ko si je na levico, kamor ga je pičila kača, nasul smodnika in ga zažgal — je Smith pokazal, da je cel mož. Zato tudi nisem bil radoveden, kaj je prej počel, preden sva se seznanila na brodu, ki je drvel po kipečem Maranonu v gotovo smrt. Brez besede je pobil na tla izdajalskega Indijanca, ki je hotel brod spraviti v deroči tok, ki bi ga bil razbil ob čerch. Nato je zgrabil vesla tako varno kakor star oksfordski dijak in sprtno naju je prebrodil skozi usodne brzice. Nato je, čisto oblečen, mirno skočil v vodo, da reši psa, ki je z Indijancem vred zletel z broda. Mož, ki

je svojega psa tako rad imel, se mi zares ni zdel nevaren.

Odtle sem ga vzel v službo. Prav do bro sva se razumela, skoro brez besed. Bil je že po naravi molčeč, kot pristen Anglež se pa ni mogel tudi nikoli odločiti, da bi bil govoril drug jezik razen materinščine. Škoda zanj, končal je prav strahovito.

Ze dva dni sva si brez vode, brez živeža s sekirami krčila pot skozi goščavo, ki nam je s svojim somrakom in nočnimi glasovi ugonabljala živce. Tedaj ga je njegov pes, brez dvoma v napadu steklosti ogrizel, vendar nama čudna bojazen ni dala, da bi bila govorila o tem. Tako sva z največjo naglico prodirala naprej, da bi čimprej prišla do mojih posestev pri Iquitih, do edinega koticčka, kjer bi bil zase mogel najti kinina zoper mrzlico, ki me je mučila, in zdravilstva večšega Indijanca zanj. Neprestano pokanje v grmovju je razodevalo, da nama pes sledi. Tudi zdaj še ni prišla nobena zla beseda, nobena kletvina iz Smithovih ust. Toda često je začel živahno mahati z rokami.

Zdi se mi, da je bil zadnjič še pri čisti zavesti, ko mi je pomolil browning in čisto rdeč v lice, kakor da ga je sram, dejal v čudni mešanici angleščine in španščine:

»Če bi se t o zgodilo, me boste končali, kajne? ... All right!«

Komaj sva našla pripravno taborišče za noč, je zahteval naj mu dam, kar nama je še ostalo žganja, kuhanega iz sladkornega trsa. Čisto zlepa sem pripomnil, da žganje za njegovo stanje ni prav dobro. Zabodel je svoje s krvjo podplute oči vame in začel ... renčati, tiho renčati, kakor stekli pes. Tisti hip je skočil vame. Iz peščic ust so mu bile rumene slinice, dočim so mu zobje šklepetali kakor v hudi mrzlici! Boj je bil kratek. Ko sem ga privezal na drevo, nisem našel poguma, da izpolnim obljubo.

Kaj naj storim? Ali naj ga takoj ustrelim, ali ga pa živega prepustim divjim zverem? ... Prišle so strahotne ure. Steklost ga je popadla prav popolnoma. Ze je postal zver, žile so mu v nadčloveških naporih nabrekle, in ko je tulil, mu je zezik visel daleč iz ust, obraz je bil pa sličen obličju roparske zveri, ki se je vjela v past. Zdaj je že lajal...

Tedaj sem v ti pekleni noči, ki je bila strašnejša od same smrti, zagledal, kako so pričeli temni obrisi švigati vse vprek in šele po dolgem času sem spoznal, da to niso Indijanci.

Ker so jih divji kriki privabili, so prišle iz goščave opice pomagat temu nenavadnemu, pobesnelemu bratu, ki je tulil z glasom, v katerem ni bilo že nič več člo-

veškega. Sprva so se obotavljale, kesneje so pa obkrožile Smitha, se stiskale k njemu in mu odgovarjale s kretinjami, ki se mi je zdelo, da izražajo obup.

Bila je to tudi nekakšna govorica, nekakšna govorica očividnega sočustvovanja, ki je veljalo njemu, palemu človeku, ki se je spet združil s svojimi divjimi brati v pragozdu. Opice so vse naenkrat klepetale nekaj nežnega, nekaj milega — kako naj to povem? — nekaj, kar se mi je zdelo kot nekakšna prijateljska govorica, da mi je kar ledeno prihajalo po hrbtu. S katero sliko človeške skrivnostne nežnosti bi bil mogel primerjati pač vso to tolažilno prigovarjanje ob uri smrtnega boja, katero me je obenem privlačevalo in odbijalo?

Zaman sem lučal veje za njimi, da bi jih prepodil z jase.

Smith je umrl, višnjeve ustnice so bile tesno stisnjene, po obrazu, ki je bil ves zabužel, so mu stale umazane srage. Nenadoma sem videl, kako se mu je bližala orjaška opica. Da mar onečasti truplo? ... Sprožil sem, streljal, streljal brez usmiljenja.

Dva dni kasneje so me našli moji Indijanci. Bil sem napol iz uma in krilil kot opica.

državno trošarino. Pri dokladah in nakladah, ki so se pobirale v izvestnih odstotkih državne trošarine, je bila usoda teh doklad in naklad dejanski povsem odvisna od državne trošarine, pri samostojni banovinski in občinski trošarini je pa ta odvisnost odpadla. Banovina je tedaj brezdomno upravičena pobirati na vino, ki se je nabavilo že kot vinski mošt in je tedaj državne trošarine prosto, banovinsko trošarino in isto velja tudi za občinsko trošarino.

Važno je nadalje vprašanje, kaj velja, če se vino, ki se je prejelo še kot vinski mošt in ki je tedaj državne trošarine prosto, odtuji na drugo osebo (proda, podari, zamenja itd.). Ali je tudi tako oddano vino trošarine prosto? Brezdomno bodo nanesle namreč prilike, da bo marsikdo, ki si je nabavil vinski mošt za lastno porabo, oddal pozneje kako količino vina drugi osebi. Taka oddaja pa mora biti sev samo slučajna, se torej ne sme vršiti obratoma, ker je sicer podana kršitev obrtnih in taksnih predpisov.

Duhovnikom se šteje dalje zbirčno vino v službene dohodke ter se realizira ta dohodek deloma na ta način, da duhovniki del zbirčnega vina prodajo. Ali pride tedaj oprostitve od trošarine tudi na odtujeno vino? Ne! Ampak v takih slučajih mora odtujitelj oddajo vina prijavititi ter plačati državno trošarino sam, do čim plača banovinsko in občinsko trošarino prejemnik vina. To velja splošno brez izjeme za državno, banovinsko in občinsko trošarino. Prevžitkarsko vino na primer, ki se je prejelo še kot vinski mošt, je oproščeno od državne in banovinske trošarine, pa samo v toliko, v kolikor ga porablja prevžitkar sam za lastni konzum.

Čim pa bi prevžitkar tako vino odtujil (prodal, podaril, zamenjal) mora oddajo pri svojem oddelku fin. kontrole prijavititi ter plačati državno trošarino, do čim plača prejemnik vina banovinsko in občinsko trošarino. Trošarinska oprostitve je vezana tedaj na osebo prvega prejemnika in ne na predmet kot tak ter ugasne, čim preide vino na drugo osebo. Če se pri oddaji vina ne postopa na navedeni način, je podan dejanski stan tihotapstva ter se kaznujeta odtujitelj in prejemnik vina kot tihotapca.

Nadaljnjo ugodnost za promet z vinskim moštom vsebuje točka 20. člena 103. troš. pravilnika, ki urejuje postopek glede prevoza vina lastnega pridelka za domačo potrebo iz ene občine v drugo v tistih slučajih, kjer vinogradnik ne stanuje na področju tiste občine, v kateri je njegov vinograd. Tak prevoz vina — in sicer največ 200 litrov mesečno — dovoljuje finančna direkcija na zadevno posebno, s 5 Din taksirano prošnjo vinogradniku, ki

dobi posebno knjižico, v katero vpisuje kotrolni organ vsak prenos vina iz druge občine.

Če namreč prenese vinogradnik ob času trgatve grozdje ali vinski mošt iz vinograda na svoj dom, sme to storiti glede grozdja, ki sploh ni pod kontrolo, brez nadaljnega, prevoz vinskega mošta pa prijavi samo pri oddelku fin. kontrole, v čigar službenem okolišju leži vinograd, oziroma pri občinskem načelniku občine, v kateri leži vinograd, in dobi trošarinsko izkaznico, ki krije transport vinskega mošta. Prošnja na finančno direkcijo torej pri prevozu vinskega mošta iz ene občine v drugo odpade. Za tak na dom spravljeno vino veljajo enaki predpisi kakor za vinski mošt, odnosno vino, ki se nahaja v vinogradski kleti vinskega producenta, namreč vino ni pod kontrolo in prav tako ni podvržen konzum za domačo potrebo nobeni omejitvi ali kontroli.

Pri tem treba omeniti še naslednje: mnogi vinogradniki, ki ne morejo prodati svojega pridelka po primerni ceni, otvarijo takozvane vinotoče pod vejo, za katere veljajo posebni predpisi. Ti vinotoči se dovoljujejo načeloma samo za kraj, kjer je trta obrodila.

Marsikdo, ki se je okoristil z omenjeno ugodnostjo in je spravil svoj vinski pridelček kot vinski mošt na dom ali sprešal grozdje doma, bo morda sklepal, da je s tem tudi že preudicirano vprašanje, kje se bo izvrševal vinotoč, odnosno, da se mu bo dovolilo izvrševanje vinotoča brez nadaljnega na domu, češ, v vinogradu, ki se nahaja v drugi občini, sploh nimam nobenega vina več. Taka spekulacija se pa ne bo obnesla, ker se pri odločitvi, kje naj se izvršuje vinotoč pod vejo, ne bo oziralo prav nič na dejstvo, da se je spravil vinski pridelček že kot mošt na svoj dom v drugi občini. To naj tedaj upoštevajo vinogradniki, ki se želijo okoristiti z ugodnostjo točke 20., člena 103. troš. pravilnika, a nameravajo zaprositi pozneje za vinotoč pod vejo.

Končno še vprašanje kakšne ugodnosti nudi promet z vinskim moštom trgovcem z alkoholnimi pijačami in točilcem takih pijač. Prav za prav nobenih. Do 20. novembra bo točil gostilničar vinski mošt tudi banovinske trošarine prosto, po 20. novembru pa bo moral, kakor doslej, prijavititi zalogo, oziroma se bo ta zaloga ugotovila po organih finančne kontrole ter bo moral, če nima zasebnega prostega skladišča za vino, plačati državno in banovinsko trošarino. Razlika napram prejšnjemu stanju je torej edino ta, da vinski mošt tudi ni več predmet banovinske trošarine, sicer pa je ostalo vse pri starem.

Vestnik.

Rodbinska pokojnina družin upokojencev, ki so se oženili po upokojitvi. V 5. številki sarajevskega »Glasnika Umirovljenika« razpravlja člankar, podpisan s šifro dr M. R., o vprašanju, da li ženam in otrokom upokojenih državnih uslužbencev, ki so se oženili že kot upokojenci, pripada po novem uradniškem zakonu rodbinska pokojnina. Pisec navaja čl. 337. fin. zakona za leto 1928./29., po katerem družinam uslužbencev, ki so se oženili po upokojitvi, ne pripada rodbinska pokojnina. V nadaljnjem ugotavlja, da je leta 1929. državni svet izdal mnenje, da navedeni finančni zakon, ki ima obvezno moč samo za 1 leto, več ne velja in da ima po neki prejšnji odločbi državnega sveta, ki je bila izdana še pred letom 1923., tudi družina upokojenca ki je po upokojitvi stopil v zakon, pravico do pokojnine. Glede novega uradniškega zakona je pa pisec mnenja, da takim družinam rodbinska pokojnina brezpogojno pripada, to pa zato, ker je po zakonu (§ 272. uradniškega zakona) vsak upokojenec, bodisi staro upokojenec ali pa če je upokojen po novem zakonu, vlagatelj v sklad. Zato ima njegova družina po njegovi smrti pravico do pokojnine, ker je bil pač uslužbenec ob smrti vlagatelj. Po člankarjevem mišljenju je v tem pogledu mnogo sličnosti z zavarovanjem pri zasebnih zavarovalnih družbah, kjer ima vsak zavarovanec za svoje dajatve pravico do protidajatev, to je v tem našem primeru do rodbinske pokojnine.

Odteljaji za nabavljalne zadruge se ukinejo, ker je bilo v junijem 1931. odtegnjenih predvidenih 36 obrovov. 1. julija 1931. ne bo več odtegnjen ta prispevek. To v znanje vsem, ki so za

to intervenirali. — Tako poroča »Učiteljski Tovariš«.

Službena obleka železničarjev. Prometno ministrstvo je odredilo, da morajo vsi železniški prometni uradniki brezpogojno pri vseh potniških vlakih nositi v službi rokavice sive barve. Obenem je bilo opozorjeno vse železniško osebje, da mora v službi nositi službeno obleko, ki je glede barve, kroja in distinkcij napravljena točno po predpisih, pri osebju ki pride v stik z občinstvom pa mora biti vselej popolnoma snažna.

»Pohorski dom« — nov dokaz stanovske zavednosti. V tem podlistku, ki smo ga priobčili v našem listu z dne 1. julija t. l., št. 19., sta se vrinili dve pomoti, katere s tem popravljamo. G. Nadsvetnik ing. Černe je načelnik mariborskega mestnega gradbenega urada, društveni funkcijonarji in delegati so pa na svojem zborovanju reševali stanovska (in ne stanovajska) vprašanja.

Sokolska društva in veselčna taksa. Doslej ni bilo jasnih smernic, kako je postopati v pogledu veselčne takse glede prireditev sokolskih društev. Zadevno postopanje je bilo različno po banovinah in celo v posameznih banovinah samih se ni enotno postopalo. Z odlokom finančnega ministrstva oddelka za davke z dne 10. junija 1931., št. 40.729, je zadeva končno veljavno razjasnjena. Omenjeni odlok določa namreč, da je tolmačiti besede v točki 5. prip. 4. k tarifni postavki 99 a taksnega zakona »vežbe in zabave sokolskih društev« tako, da je razumeti pod besedami »vežbe in zabave« vse prireditve sokolskih društev brez razlike, izvzemši samo kinematografske predstave. — Vse prireditve sokolskih društev — razen kinematografskih — torej tudi gledališke

Majdica hoče pomagati.

Mamica pere perilo in mala Majdica ji hoče pomagati; mamica se pa smehlja: »Ne potrebujem prav nobene pomoči, saj sama rnam kaj delati. Vzamem Schichtov Radion in on pere sam« — čita Majdica skupaj z mamico lepe Radion-pravljice.

SCHICHTOV RADION PERE SAM IN VARUJE PERILO ZAJAMČENO BREZ KLORA

predstave, so tedaj brez nadaljnega veselčne takse proste ter ni treba nobene prošnje za takšno oprostitve glede posameznih prireditev.

Skrib avstrijskih uradniških zadrug za svoj člane. Graška nabavljalna za druga javnih nameščencev (Beamten-Wirtschaftsverband Graz) objavlja, da bo svojim članom zadrugarjem, kateri

odpotujejo v počitnicah iz svojega rednega bivališča na deželo ali v letovišča, pošiljala blago, katero naroče, na njihov začasni naslov. Za zavoj in za odpremo ne računa prav nič, pri železniških pošiljkah nad 20 kg, pa plača celó zadruga sama prevoznino. Razen tega priznava članom pri plačilu v gotovini še 2% popusta.

Uradniško pravo v praksi.

Kateri kraji spadajo v II. draginjski razred? Dočim je bilo z odločbama ministrskega sveta D. R. št. 42.300/24 za aktivne, in z odločbo D. R. št. 107.201/24 za upokojene državne uslužbence določeno, da spadajo v Sloveniji v drugi razred draginjskih doklad »vsa mesta in kraji, v katerih je sedež sreskega načelstva«, določa novi uradniški zakon v tem pogledu drugače. Drugi odstavek § 26 uradniškega zakona se glasi: »V II. draginjski razred spadajo vsi kraji, v katerih je sedež sreskega načelstva«, kar velja za vso državo. Ker torej ta določba ne navaja več mest v dravski banovini, smatra računovodstvo finančne direkcije, da v dravski banovini naslednja mesta po 1. aprilu 1931. spadajo v III. draginjski razred: Jesenice, Kostanjevica, Lož, Ormož, Radeče, Slovenska Bistrica, Šoštanj, Tržič in Višnja gora. Glede Škofje Loke, kjer je sedež ekspoziture sreskega načelstva, so naziranja deljena.

Draginjske doklade zakoncev —

državnih uslužbencev, če je eden pripravnik. Finančno ministrstvo je pod št. 26.962/I. od 12. maja 1931 izdalo naslednje pojasnilo: »Določba čl. 11. odločbe ministrskega sveta D. R. št. 42.300 od 17. aprila 1924., se z ozirom na predpise §§ 23. in 261. uradniškega zakona sploh ne more uporabljati, če sta mož in žena uradniška pripravnik, kakor tudi tedaj, če je en zakonec uslužbenec v eni izmed položajnih skupin, drugi je pa uradniški pripravnik. Po tem pripadajo v obeh primerih obema zakoncema njuni polni prejemki.« — S tem pojasnilom soglašata tudi odločba splošne seje glavne kontrole od 6. junija 1931., št. 51.884. — Po § 23. uradniškega zakona uradniški pripravnik sploh nimajo zase osebne draginjske doklade, temveč event. samo rodbinsko doklado, vendar ne za ženo, če je tudi ona v državni službi. — Nova uredba o draginjskih dokladah nima v tem pogledu nobenih drugih posebnih določb.

Preosnovanje učiteljske organizacije.

Kakor smo že napovedali, se je dne 3. t. m. vršila v Ljubljani skupščina ljubljanskega poverjenišva Udruženja jugoslov. učiteljstva, na kateri je bila sklenjena likvidacija poverjenišva UJU, oziroma preosnovanje v sekcijo novega »Jugoslovanskega učiteljskega udruženja«.

Dne 4. julija se je nato vršil ustanovni občni zbor sekcije JUJ za dravsko banovino. Udeležba zastopnikov sreskih učiteljskih društev je bila nadvse častna in se je zborovanja udeležilo tudi celjsko društvo. Tako šteje ljubljanska sekcija JUJ že precej ob ustanovitvi 34 učiteljskih društev, ki imajo skoro 4000 članov. Ker so se po pravilih novega združenja morale iz vrst društvenih funkcijonarjev izločiti vse osebe, ki zavzemajo v državni službi višji položaj od učitelja, oziroma šolskega upravitelja, sta morala izpasti iz novega odbora dosedanji zaslužni poverjenik g. Andrej Skulj in mnogoletni blagajnik g. Rado Grum.

Nova odborniška lista je bila skroglasno sprejeta in se je odbor

takoj sestavil. Predsedstvo sekcije JUJ za dravsko banovino je bilo poverjeno g. Ivanu Dimniku, odličnemu učiteljskemu organizatorju in mnogoletnemu priznanemu uredniku »Učiteljskega Tovariša«. Odbor je nadalje sestavljen takole: I. podpredsednik g. Mira Engelmanova, II. podpredsednik g. Viktor Grčar (Maribor), tajnik pa g. Josip Kopal. Predsednik nadzornega odbora je g. Ljudevit Ivančič Kot zastopniki za glavni odbor JUJ so bili pa določeni gg.: Josip Kopal, Dušan Šestan in Anton Hren. K sklepu je bil sprejet proračun ljubljanske sekcije JUJ za l. 1931. 32., ki izkazuje 4.500.000 Din prometa.

Prepričani smo, da bo naše učiteljstvo tudi v novi edinstveni stanovski organizaciji uspešno delovalo v korist svojega članstva in vsega našega naroda. Za to nam jamčijo že imena društvenih funkcijonarjev. — Podrobnejše poročilo o obeh občnih zbora, ki sta pokazala obsežno in plodovito strokovno in gospodarsko društveno delovanje, objavimo v naslednjih številkah.

Organizacijske vesti.

Profesorski kongres. V dneh 6., 7. in 8. julija se je vršila v Mariboru redna letna skupščina združenja jugoslovenskih srednješolskih profesorjev. Sprejeta je bila med važnimi drugimi sklepi tudi sprememba pravil. V bodoče se bo organizacija imenovala »Jugoslovansko profesorsko društvo« s sedežem v Beogradu. Imelo bo društvo pet sekcij za vso državo. Podrobno poročilo o poteku zborovanja objavimo prihodnjic.

Zborovanje meščanskošolskega učiteljstva. Dne 5. julija se je vršil v Beogradu jubilejni, deseti redni občni zbor združenja učiteljstva meščanskih šol. Sprejeti so bili važni sklepi stanovskega značaja. Več bo mo o tem lepo uspelem zborovanju še poročali.

Preosnovanje društva. Dne 26. aprila je »Društvo finančnih pisarniških uradnikov za Slovenijo v Ljubljani« na svojem izrednem občnem

zboru sklenilo, da prilagodi svoj ustroj predpisom § 76. uradniškega zakona. Zato je sprejelo nova pravila, po katerih naj bi se delovanje organizacije pod novim nazivom »Udruženje finančnih arhivskih uradnikov kraljevine Jugoslavije« in po novih pravilih raztezalo na ozemlje vse države. Društvo je že predložilo finančnemu ministru prošnjo za odobritev spremenjenih pravil.

Razid društva. »Društvo poštinih konceptnih in tehničnih uradnikov v Ljubljani« se je po sklepu svojega izrednega občnega zbora od 26. junija 1931. prostovoljno razšlo.

Razid društva. »Društvo sodnih pisarniških uradnikov in oficijantov za Dravsko banovino v Ljubljani« se je dne 28. junija 1931. razšlo.

Obleke kemično čisti, barva, pilsira in lila tovarna J O S . R E I C H .

O kontroli nabavljajnih zadrug.

Pred kratkim so časopisi prinesli sledeče poročilo:

»Predsedstvo beograjske trgovske zbornice je poslalo vlogo, v kateri javlja, da nabavljajne in konzumne zadruge ne prodajajo blaga samo svojim članom, marveč tudi drugim strankam. Na to vlogo je finančno ministru razposlalo 28. februarja okrožnico finančnim direktijam, v kateri daje navodila za kontrolo in ugotovitev, ali nabavljajne in konzumne zadruge kršijo svoje predpise, in izdalo nalog direktijam, da zahtevajo od vseh zadrug te vrste na podlagi zakona obnem z bilanco prošlega leta tudi podatke o številu združnikov in potrdilo, da prodajajo samo združnikom. Če te zadruge ne bi prodajale blaga samo svojim članom, jih bodo direktije obdavčile z družbenim davkom na podlagi čl. 77. in 78. zakona o nepo-

srednih davkih. Direkcije bodo v vsakem sumljivem primeru pregledale knjige zadrug, zlasti popis združnikov in število oseb, ki se jim blago prodaja. Ta pregled je obvezen za direktije v vsakem primeru. V smislu zakona se bo vršil tako zaradi reda, kakor tudi na prijavo zasebnikov.«

Beograjska nabavljajna zadruga državnih nameščencev ima okrog 8400 članov, prometa pa niti 10 milijonov. Člani tedaj ne kupujejo niti 1/10% svojih potrebščin v svoji zadrugi.

V Zagrebu je položaj še slabši! Pa tudi v zadrugo zavedni Ljubljani ne kupujejo državni nameščenci niti ene desetine svojih potrebščin v svoji nabavljajni zadrugi. Konzumi imajo velikansko število članov, pri tem pa relativno majhen promet.

Člani naštetih zadrug kupujejo tedaj večinoma pri trgovcih. Ali se je zaradi tega že kaka zadruga pritožila?

Naša železničarska zadruga tvori v tem pogledu izjemo. Skoro vsi člani kupujejo v zadrugi večino svojih potrebščin. Toda mi imamo okrog 7000 članov, 5800 aktivnih, 1200 upokojencev in vdov. Po številu železničarjev v Sloveniji bi imeli lahko preko 12.000 članov. Kje so ostali — kje kupujejo? Pri trgovcih! Samo v Mariboru je še nad 2000 železničarskih družin, ki še niso naši člani.

Kako, če bi zadruge kontrolirale ter vodile evidenco, kdo še ni član zadruge? Dosedaj ni še naša zadruga nikdar agitirala za to, da pridobi kakšnega novega člana, ne direktno, ne indirektno. Take naredbe pa nas nehoti spomnijo na to, da tudi mi malo kontroliramo in pomagamo trgovcem ločiti konzumente: vsi železničarji in državni nameščenci v Zvezine nabavljajne zadruge, ostali pa v konzumne zadruge. (»Zadugar«, Ljubljana).

Stroški za prehrano v evropskih državah.

Po znani »Züricher Zeitung« objavljamo pregled stanja in razvoja stroškov za preživljanje v raznih evropskih državah. Kot osnova je smatrali cene najvažnejših življenskih potrebščin v letu 1913. in sicer v zlati valuti, ter so ti troški označeni s 100. V primeri s tem so življenski stroški znašali v naslednjih državah:

	Leto 1928.	Leto 1929.
Angleška	157	149
Avstrija	122	124
Belgija	117	125
Bolgarija	106	109
Českoslovaška	136	133
Danska	153	150
Estonija	120	130
Finska	147	144
Francoska	113	126
Grška	144	137
Irski	166	164
Italija	142	148
Nemčija	152	154
Nizozemska	150	151
Norveška	171	156
Ogrska	132	134
Poljska	143	139
Ruska	218	233
Švedska	157	149
Švica	156	155
Španija	148	138

Najnižje stroške za prehrano izkazujejo Bolgarija, Avstrija, Belgija in Francoska. To ne znači le, da je v teh deželah življenje prav posebno poceni in da so cene prehrane zelo nizke, temveč kaže obenem tudi, da je prebivalstvo teh dežel zaradi gmočnih neprilik prisiljeno, zadovoljevati se s čim manjšimi življenskimi zahtevami. To dokazuje, da se tudi najkulturnejše države Evrope niso mogle rešiti pred nastopajočo vseobčo gospodarsko krizo, ki s posebno občutno

silo zadeva baš vse prebivalstvo, ki živi od duševnega dela ali pa od dela svojih rok. — Škoda, da za našo državo prednji pregled nima podatkov.

Zdravstveni drobiž.

Nova pomlajevalna metoda. Vprašanje možnosti uspešnega pomlajevanja je vedno predmet živahnega zanimanja in poizkusov in baš v zadnjem času se zelo mnogo govori o novi zelo uspešni pomlajevalni metodi dr. Javorskija. Že nad deset let se bavi učenjak s poizkusi in preizkusi svoje metode in je dosegel že prav lepe uspehe, tako, da stoji danes kulturni svet pred osvojitvijo in sprejetjem njegove metode. Ne tiči pa odkritje njegove metode v obnovitvi spolne funkcije kot pri metodi Voronova, temveč v prerojenju celotnega organizma in duševnosti. Zato tudi ni njegova metoda operativnega značaja, tudi ne terja transfuzije krvi, pač pa je doseči uspehe z injiciranjem krvi, pri kateri pa ne odloča kvantiteta ampak kvaliteta iste. V 50% slučajev je uspešno odstranil najtežje znake starosti, v 30% slučajev je dosegel čeprav ne absoluten pa vsaj zelo zadovoljiv uspeh, le v 20% slučajev je uspeh izostal z ozirom na prejšnjo starostno dobo. Vidni znaki njegove metode uspehov so: zginotje gub in raz, pospešenost teka, podvig delavnosti in viden optimizem mladosti.

Množina zraka, ki ga morejo sprejeti pljuča pri najmočnejšem vdihanju, doseže tri do šest litrov.

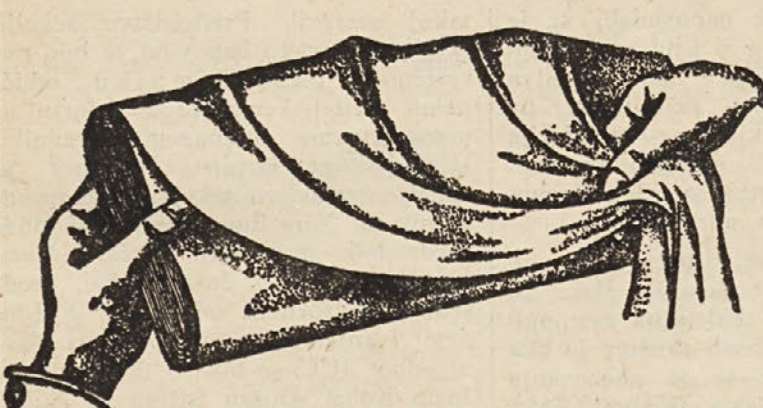
(Iz »Zdravja«).

Vsak, količkaj izkušeni zdravnik ve, da nikdo ne umre tako nerad kot tisti, ki je neozdravljivo bolan. »Še ob grobu upa.« (L. Scholz).

(Iz »Zdravja«).

Veletrgovina
A. ŠARABON
V LJUBLJANI
priporoča špecerijsko blago, raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke. — Raznovrstno rudninsko vodo.

A. & E. Skabernè, Ljubljana

Velika izbira češkega in angleškega sukna.

Priporočamo trdko
M. Tičar, Ljubljana
za nakup vseh pisarniških in šolskih potrebščin.

Priporoča se
modna trgovina
T. EGER
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 2

L. Mikuš
Ljubljana, Mestni trg 15
priporoča svojo zalogo
dežnikov ter sprehajalnih palic
Popravila se izvršujejo točno in solidno

Telefonska št. 2412 Štev. pošt. hran. 11.165
Vzajemna posojilnica v Ljubljani
I. Z. Z. O. Z.
Miklošičeva cesta 7
v lastni palači, dovoljuje pod ugodnimi pogoji vsakovrstne kredite in posojila državnim uslužbencem proti poroštvu, zaznambi na prejemke, zastavi življenskih polic in vrednostnih listin ter vknjižbi na posestva. Odplačilo v mesečnih obrokih. Uradne ure od 8.—2.

Krojaški atelje
FRAN IGLIČ, LJUBLJANA
Pražakova ulica.
Izdeluje se za dame in gospode po najnovejših krojih. — Lastna zaloga modnega blaga. — Uradnikom znaten popust ali na obroke.

Prva jugoslovanska tovarna dežnikov
JOSIP VIDMAR
LJUBLJANA
PRED ŠKOFIJO ŠTEV. 19

Solidnost v kvaliteti in ceni. — Točnost in natančnost v izvrševanju n a r o č i l l !
E N G R O S !
E N D E T A I L !
Ustanovljena l. 1882.

Knjigarna Učiteljske tiskarne
v Ljubljani
Franciška
ulica 6

TELEFON ŠT. 3397
RAČUN POŠTNE
HRANIL. ŠT. 10.761

priporoča cenj. občinstvu svojo zalogo vseh pisarniških in šolskih potrebščin. Lastna izdelovalnica šol. zvezkov. Knjigarna sprejema naročbe na knjige iz inozemstva, na vse domače in inozemske liste, revije itd. Velika izbira razglednic in slik. Cene solidne! Postrežba točna! Zahtevajte cenik!

C. J. HAMANN
Ljubljana
Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest in novorojenčkov, perja, modnih potrebščin - Predtiskarja modernih ročnih del.